

25.08.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**25 Ağustos 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

25 Ağustos 2021 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

— Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 83)

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dijital Ticaret Alanında İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4417)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Antalya İli, Gündoğmuş İlçesi, Ortakonuş Mahallesi Sınırları İçerisinde Bulunan Taşınmazın, Bölgede Meydana Gelen Orman Yangını Nedeniyle İhtiyaç Duyulan Yapılaşmanın İvedilikle Gerçekleştirilmesi Amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4414)

— Kastamonu ve Sinop İlleri Sınırları İçerisinde Bulunan Özel Mülkiyete Konu Taşınmazların, Bu Bölgelerde Meydana Gelen Sel ve Heyelan Afeti Nedeniyle İhtiyaç Duyulan Yapılaşmanın İvedilikle Gerçekleştirilmesi Amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4415)

— Millî Savunma Bakanlığı Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü ve Tersaneler Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 4416)

— Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Dolu ve Boş Kadrolarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar: 2021/428)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2021/425, 426, 427)

YÖNETMELİKLER

— Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Millî Eğitim Bakanlığı Personelinin Görevde Yükselme, Unvan Değişikliği ve Yer Değiştirme Suretiyle Atanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 18/5/2021 Tarihli ve 2016/9123 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 18/5/2021 Tarihli ve 2018/6578 Başvuru Numaralı Kararı

TMO, yem maliyetlerini düşürmek için mısır satışına başlıyor

Piyasada anormal yükselişlere izin vermeyecek şekilde mısır fiyatlarında denge ve istikrar oluşturmak istediklerini belirten Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, "Hayvan yetiştiricilerimizin yem maliyetlerini azaltacak şekilde TMO olarak yakında mısır satışlarına başlayacağız." dedi.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), yetiştiricinin yem maliyetlerini düşürmek amacıyla yakında mısır satışlarına başlamayı planlıyor.

Konuya ilişkin açıklama yapan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, hububat piyasalarını yakından takip ettiklerini söyledi. Dünyada hububat fiyatlarında dalgalanmalar olduğuna dikkati çeken Güldal, bu fiyat dalgalanmalarını güncel olarak izlediklerini belirtti.

Bazı ürünlerde yurt içinde beklenmeyen fiyat artışları olduğunu ve bunun da dikkatlerinden kaçmadığını aktaran Güldal, "Özellikle yem ham maddelerinde olan artışlara yem regülasyon çalışmamız kapsamında müdahale ediyoruz. Şu anda Türkiye'de özellikle besicilerimizin, hayvan yetiştiricilerimizin yem ham maddelerine katkı sağlamak özelinde bir operasyon yapıyoruz. Arpa üzerinden bu operasyonu yapıyoruz." ifadelerini kullandı.

"Fiyatlarımızla ilgili yakında bir çalışma başlatmayı düşünüyoruz"

Son günlerde mısır fiyatlarında görülen artışın yem fiyatlarını etkilediğine işaret eden Ahmet Güldal, "Önümüzdeki günlerde mısır fiyatlarının hayvan yetiştiricilerimizin yem

maliyetlerini yükseltecek olduğu dikkatimizi çekiyor. Artan mısır fiyatlarını dengelemek üzere mısır satışları ve mısır satış fiyatlarımızla ilgili yakın zamanda bir çalışma başlatmayı düşünüyoruz. Piyasada anormal yükselişlere izin vermeyecek şekilde mısır fiyatlarında denge ve istikrar oluşturmak istiyoruz. Hayvan yetiştiricilerimizin yem maliyetlerini azaltacak şekilde TMO olarak yakında mısır satışlarına başlayacağız. Bunu da üreticilerimizin de gelirlerini düşürmeden yapmayı planlıyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Güldal, yeni hasat dönemine kadar arpa, mısır, yemlik buğday ve ekmeçlik buğday üzerinde çalışmalarını yürüteceklerini, her türlü planlamayı yaptıklarını aktardı.

"Dış tedarik ve iç satış programlarını hazırladık"

TMO'nun regülasyon çalışmalarında yetki ve imkanlarını kullanmaya devam edeceğine dikkati çeken Ahmet Güldal, tamamen tüketicilerin ve hayvan yetiştiricilerinin lehine olacak şekilde bu süreci yönetmeye çalıştıklarını anlattı.

Güldal, bu yılın koronavirüs ve kuraklık gölgesinde dünyada ve Türkiye'de zorluklarla geçtiğine işaret ederek, "Bu dönemi piyasa dengesi bakımından mümkün olduğu kadar rahat bir şekilde geçirmeye çalışarak tedbirler almaya gayret ediyoruz. 2021 sonuna kadar yapacağımız dış tedarik ve iç satış programlarının hepsini hazırladık ve uygulamaya devam ediyoruz." diye konuştu.

Süt fiyatı uçuşa geçti! 1 litre süt 9 TL'ye dayandı

Süt fiyatı marketlerde resmen uçtu. Market raflarında 1 litre sütün fiyatı 9 TL'ye dayanırken üreticiler ise mevcut girdi maliyetleriyle zor günler geçirdiklerini belirtiyor.

Süt fiyatı marketlerde adeta uçuşa geçti. Market raflarında 1 litre tam yağlı süt fiyatı yaygın markalarda 8 lira 45 kuruşa çıkarak 9 TL'ye doğru gidiyor. Zincir marketlerin kendi markalı sütleri ise 5.25-6.95-7.95 arasında değişen fiyatlara satılıyor. Sanayiciler yüzde 20 üzerinde fiyat artışı yaptıklarını belirtirken süt fiyatlarına gelen zamlarda üreticiye verilen çiğ süt fiyatının yükseltilmesinin de fiyat artışında payı olduğunu söylüyorlar. Üreticiler daha önce litre başına 2 lira 80 kuruş çiğ süt ödemesi alırken, temmuz ayında çiğ süt fiyatı aralık ayı sonuna kadar geçerli olmak üzere 3 lira 20 kuruşa çıkarılmıştı. Üreticinin beklentisi ise 3 lira 50 kuruş idi.

Milliyet'ten Duygu Erdoğan'ın haberine göre üreticiler ise özellikle yem fiyatları ve biriken borçlarına dikkat çekiyor. Sütten para kazanamadıklarını söyleyen üreticiler, hayvanlarını kestirmeye götürüyor. 1 litre süte karşılık 1.3 kilo yem alarak 'süt/yem paritesinin' korunabileceğini anlatan Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Tefik Keskin, bu durumda paritenin bile sağlanamadığı söyledi.

'MALİYETLER ÇOK YÜKSELDİ'

Dünyada artan emtia fiyatları, ambalaj, akaryakıt, enerji gibi girdi maliyetlerinin çok yükseldiğini belirten Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği Derneği (SETBİR) Başkanı Tarık Tezel, "Çiğ süt fiyatına yılbaşında yüzde 26, ardından yüzde

25.08.2021

14 artış verildi. Yanı sıra maliyetlerimiz oldukça ciddi oranda artıyor. Yine de sanayicinin sütte fiyat artışı yüzde 20'lerde sınırlı kaldı. Bunu koruyarak yılı kapatmak istiyoruz. Yeni bir fiyat artışı öngörülüyor" dedi.

"ÜRETİCİ DE TÜKETİCİ DE KENDİ FİYATII BELİRLEYEMİYOR"

Üretici de tüketici de kendi fiyatını belirleyemiyor' diyen Tefik Keskin, "Çiğ sütte kurularla gelen fiyat artışının satış fiyatlarına bu kadar yüksek etki ettirilmesi anlaşılır değil. Her koşulda üretmeye devam eden üreticilerimiz çok zor zamanlardan geçiyor. Girdi maliyetleri, bakım maliyetleri çok yükseldi. Çiftçi borcunu ödeyemezse önce ineğini kestiriyor. Yılın her günü gece gündüz çalışıyoruz. Fiyat artışı için sanayi ve marketlere bakmak lazım. Üreticinin tek derdi, geçimini sağlamaktır" diye konuştu.

"YEM FİYATI 147 LİRA SEVİYESİNDE"

Yem fiyatları ile ilgili de konuşan Keskin, "Şu anda yem fiyatı 147 lira seviyesinde bulunuyor" dedi.

Büyüme için beklentiler netleşti

Reuters'ın 14 kurumla yaptığı ankete göre; 2021 yılı ikinci çeyrek büyüme beklentileri yüzde 18.1 ile yüzde 24 bandında yer alıyor.

Koronavirüs salgını nedeniyle geçen yıl devrede olan salgın hastalık önlemlerinin yarattığı baz etkisiyle gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) yılın ikinci çeyreğinde yüzde 21.7 büyümesi, 2021'de ise büyümenin yüzde 7.95 olması bekleniyor.

Reuters'ın 14 kurumla yaptığı ankete göre; 2021 yılı ikinci çeyrek büyüme beklentileri yüzde 18.1 ile yüzde 24 bandında yer alıyor.

Türkiye ekonomisi 2020 yılında koronavirüs salgınının etkilerinin en belirgin hissedildiği ikinci çeyrekte yüzde 10.3 daralmasına rağmen düşük faiz ile finanse edilen kamu kaynaklı krediler öncülüğünde yıllık yüzde 1.8 büyüdü.

Türkiye bu büyüme oranı ile dünyada pandemide sert daralmalar yaşandığı bir yılı pozitif bir oranla tamamlayan nadir ülkeler arasında yerini almıştı.

Hükümet ve ekonomistler öncü verilere göre son salgın tedbirlerinin üretime yönelik bir kısıtlama içermemesi sebebiyle ikinci çeyrekte büyümenin yüzde 20'nin üzerinde gerçekleşebileceğini tahmin ediyorlar. Ekonomi yılın ilk çeyreğinde, güçlü tüketimin etkisiyle yüzde 7 büyümüştü.

Öncü göstergeler sinyali verdi

GSYH'nin doğrudan yaklaşık üçte birini oluşturduğundan büyüme verilerine ilişkin önemli bir öncü gösterge kabul edilen sanayi üretimi arındırılmış bazda Haziran ayında beklentilerin üzerinde yüzde 23.9 ve ikinci çeyrekte yüzde 41.1 artış kaydetti.

25.08.2021

Reuters anketine göre 2021 yılında ise büyümenin hedeflenenin üzerinde yüzde 7.95 seviyesinde oluşması bekleniyor. Tahmin bandı ise yüzde 4.6 ile yüzde 9 arasında.

Hazine ve Maliye Bakanı Lutfi Elvan yaptığı açıklamada, yıllık büyümenin yüzde 8'in üzerinde olabileceğini söylemişti.

TÜİK, ikinci çeyrek GSYH verilerini 1 Eylül'de açıklayacak.

Yapılandırmaya ilgi artıyor

Yapılandırma Kanunu kapsamında bu güne kadar yaklaşık 3,5 milyon mükellef 69 milyar 125 milyon liralık borcunu yapılandırdı.

ANKARA- 7326 sayılı Yapılandırma Kanunu kapsamında, bugüne kadar 3 milyon 480 bin mükellef, 69 milyar 125 milyon liralık borcunu yapılandırdı. Mükellefler yapılandırılan tutarın 2 milyar 873 milyon liralık kısmını peşin olarak ödedi. Yapılandırma başvuruları 31 Ağustos'a kadar yapılabilecek.

Haziran ayında yürürlüğe giren 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'dan yararlanmak için verilen süre, herhangi bir uzatım olmazsa 31 Ağustos Salı günü sona erecek.

Bu kapsamda; vergi ve prim borçları yanı sıra, kamuya olan diğer borçlara da cezaları kaldırılarak güncelleme ve taksitle ödeme imkanı sunulurken, dava sürecindeki, borçlar için de yapılandırma imkanı bulunuyor.

Edinilen bilgilere göre şu ana kadar 3 milyon 480 bin mükellefin 69 milyar 125 milyar liralık borcu yapılandırıldı ve bunlardan 2 milyar 873 milyon lirası da peşin ödendi.

Matrah ve vergi artırımını imkanı

Daha önce çıkarılan yapılandırmadan farklı olarak başvuruları devam eden bu yapılandırma düzenlemesi çerçevesinde, geriye dönük 5 yıllık zaman dilimine ilişkin matrah ve vergi artırma imkanı da bulunuyor. Bu imkandan yararlanarak artırımda bulunan mükelleflere aynı döneme ilişkin vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmıyor.

25.08.2021

Yine daha önceki yapılandırmalarda yer almayan stok affı uygulaması da bu yapılandırma kapsamında yapılabiliyor.

Buna göre, işletmede mevcut olup kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar yanı sıra, kayıtlarda yer alıp işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlara ilişkin kayıt düzeltme hakkı da getirilmişti. Bu hak kapsamında kayıtlarda yer alıp işletmede bulunmayan, kasa mevcudu ile ortaklardan alacaklara ilişkin kayıtlar da düzeltilebiliyor.

Öte yandan yetkililer başvuruların 31 Ağustos'ta sona ereceğini belirterek, başvurmak isteyenlerin son günü beklememesi gerektiği yönünde uyarıda bulundular.

Türkiye, yurtdışı müteahhitlikte 40 firma ile dünya üçüncüsü oldu

Dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhidi listesine bu yıl 40 Türk şirketi girdi.

ANKARA(DÜNYA) -Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR'ın (Engineering News Record) tarafından duyurulan dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhidi listesine bu yıl 40 Türk şirketi girdi.

Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Erdal Eren, her geçen gün zorlaşan rekabet şartları ve daralan pazar bir tarafa, salgın nedeniyle içinde bulunduğumuz olağanüstü şartlara rağmen bu yıl da listede ilk üçte yer almayı başardıklarını bildirdi.

ENR tarafından her yıl açıklanan listede bu yıl 78 firma ile ilk sırada Çin yer alırken, ikinci sıradaki ABD 41 firma ile listeye girdi. Türkiye ise dünya müteahhitlik pazarından yüzde 4,4 pay alırken, 40 firma ile üçüncü sırada yer aldı.

ENR listesini değerlendiren Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Erdal Eren, olağanüstü şartlara rağmen yakalanan başarı ile Türk müteahhitlerinin yurt dışındaki başarısını bir kez daha gösterdiklerini söyledi.

Her geçen gün zorlaşan rekabet şartları ve pandemi döneminde daralan pazara rağmen firmaların elde ettiği başarıların çok önemli olduğunu belirten Eren, "Uzun süredir elimizde tuttuğumuz dünya ikinciliğini de bir firma farkla, geri almak üzere, bu yıl ABD'ye ödünç verdik. Listede yer alan 40 firmamızın 34'ünün Birliğimiz üyesi olması bizi ayrıca gururlandırıyor. TMB olarak kendimizi yurtdışı müteahhitlik hizmetlerimizin merkezi olarak görüyoruz" dedi.

Türk müteahhitlerinin yurt dışında üstlendikleri projelerin yüzde 90'ının 120 TMB üyesi tarafından yapıldığı bilgisini veren Erdal Eren, önümüzdeki dönem için dünya ekonomisinde toparlanmayı destekleyecek büyük altyapı projelerinin hayata geçirilecek olmasından umutlandıklarını kaydetti.

“Orta vadeli hedef yıllık 50 milyar dolarlık proje”

Salgın öncesinde ortaya koydukları yurt dışında kısa vadede 20 milyar dolar yıllık yeni projeye ulaşma hedeflerinin sürdüğünü söyleyen Eren, orta vadeli hedeflerinin ise 50 milyar dolar olduğunun altını çizdi. Müteahhit ve müşavirlerin uluslararası başarılarının, hizmet ve mal ihracatındaki artışla döviz girdisini artıracaklarını ifade eden Eren, “Bu aynı zamanda Türk işgücüne daha çok istihdam olanağı anlamına geliyor” dedi.

Geçen yıl uluslararası pazar yüzde 11 daraldı

Öte yandan Türkiye Müteahhitler Birliği tarafından aktarılan ENR bülteninde, 2020 yılında uluslararası inşaat pazarının önceki yıla göre yüzde 11 daralarak 473 .1 milyar dolara gerilediği bildirildi. Bültende, listenin yayınlanmaya başlandığı 2003 yılından bu yana yıllık bazda en büyük daralmanın yaşandığına dikkat çekilerek, bu süreçte bir çok müteahhidin operasyonlarını daha esnek hale getirecek adımlar attığı vurgulandı.

Aynı bültende, dünya ekonomisinde büyümeye bağlı olarak inşaat pazarında küresel fırsatların ortaya çıkacağı belirtilerek, buna rağmen uluslararası müteahhitlerin bazıları için öngörülemez risklerin hâlen en büyük engel olduğunun altı çizildi.

İlk 100'e 7 Türk şirketi girdi

Son 10 yıldır Çin'in ardından ikinci sırada yer alan Türkiye, bu yıl ikinciliği bir şirket farkıyla ABD'ye kaptırdı. Uluslararası proje gelirlerine göre ilk 100 firma arasına 7 Türk şirketi girdi. Bunlardan Rönesans 28. sırada yer alırken, Limak, Ant Yapı, Yapı Merkezi, ENKA, TEKFEN ve Onur İnşaat ilk 100'e giren diğer Türk şirketleri oldular. Türk şirketleri, Rusya dahil olmak üzere Avrupa'da 8 milyar dolar, Ortadoğu'da 5.9 milyar dolarlık iş üstlendi.

Erdoğan: Merkez Bankası rezervleri 115 milyar doların üzerine çıkacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Dövizdeki dalgalanma başta olmak üzere yaşadığımız hadiseler sebebiyle bir miktar düşen milli gelirimizi en kısa sürede trilyon doların üzerine çıkaracağız." dedi. Erdoğan ayrıca, Merkez Bankası rezervlerinin süreci tamamlanacak işlemlerle 115 milyar doların üzerine çıkacağını söyledi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'na katıldı.

Burada yaptığı konuşmada, "Cari açığı 2019'da fazlaya dönüştürmeyi başarmıştık, yakında yeniden aynı tabloyu göreceğiz." diyen Erdoğan, "Merkez Bankası rezervlerimiz şu an 109 milyar dolar seviyesindedir. Süreci tamamlanan işlemlerle önümüzdeki günlerde 115 milyar doların üzerine çıkacak." şeklinde konuştu.

Erdoğan, "Dövizdeki dalgalanma başta olmak üzere yaşadığımız hadiseler sebebiyle bir miktar düşen milli gelirimizi en kısa sürede trilyon doların üzerine çıkaracağız." diye konuştu.

"2023'te kendi otomobilimizi yollarda göreceğiz"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, şöyle devam etti:

"Yerli otomobilimizin üretim süreci planlandığı şekilde yürüyor. İnşallah 2023'te kendi otomobilimizi yollarda göreceğiz.

25.08.2021

Türkiye, insansız hava araçları başta olmak üzere pek çok alanda dünyanın sayılı savunma sanayi üreticisi ve ihracatçısı ülkeleri arasına girmiştir."

Memur maaş zammı

Cumhurbaşkanı Erdoğan, memur maaşlarındaki artışa ilişkin sözlerini şöyle sürdürdü:

"2022-2023 yılları için memur maaşlarındaki artış oranı ortalama yüzde 31,2 ve miktar olarak 1352 lira olarak gerçekleşmiştir. Kamu işçilerimizden sonra memurlarımızı da enflasyona ezdirmeme sözümüzü yerine getirdik.

En düşük memur maaşı 4 bin 348 liradan 5 bin 700 liraya yükselmiştir."

Orman yangınları

Erdoğan, Manavgat, Bodrum, Marmaris ve Milas'ta meydana gelen yangınlarla ilgili, "Eşi benzeri görülmemiş yangınların izlerini silmekte kararlıyız. Allah'ın izniyle bu devlet güçlü, bu millet güçlü ve biz bunu başaracağız." dedi.

TMO'ya ithalat tepkisi: Seneye ekecek tohum bulamayacağız

CHP Manisa Milletvekili Başevirgen, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin son arpa ihalesinde bir önceki ihaleden 9 dolar daha pahalı arpa satın aldığını söyledi. Bu durumun tüm gıda fiyatlarını etkileyeceğini belirten Başevirgen, “Bizi bekleyen en büyük tehlike gıda için geçici ithalat çözüm olabilir. Ama seneye ekecek tohum maalesef bulamayacağız.” dedi.

TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyesi ve CHP Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO), 3 Ağustos 2021'de arpa ithalatı ihalesi yaptığını, 280 dolar teklifinin pahalı bulunduğunu, 20 Ağustos'ta yapılan ikinci ihalede ise yaklaşık 9 dolar daha pahalı olan teklifin kabul edildiğini aktardı. Son üç ayda 2 bin 250 liradan 1 milyon ton arpa ithal edildiğini açıklayan Başevirgen, TMO'nun yaptığı bu işlemle, devlete 2 milyon 200 bin dolar ek maliyet yüklediğini belirtti.

Konuyla ilgili açıklama yapan Başevirgen şunlara değindi:

“TMO yetkilileri dünyada aynı anda yaşanan sel felaketi don olayları, kuraklık gibi iklim koşullarının hasat sürecini olumsuz etkilediğini belirtiyor. Öngörüsüzlük ve iş bilmezlikten oluşan bu ek maliyete kamu zararı denilemiyor. Maalesef görev zararı olarak kayıtlara geçecek ve herhangi bir cezası olmadan konu kapanacak.

İktidarın istekleri doğrultusunda verilerle oynayan TÜİK'in açıkladığı rakamlara göre hani her şey yolundaydı? Türkiye'nin yıllık 5 - 5,5 milyon ton arpa üretimi vardır. Bu

yıllık üretim maalesef 3 milyon ton civarında olacak. Yani Toprak Mahsulleri Ofisi en az 1 milyon ton daha arpa ithal edecek.

"Ekmek fiyatlarını olumsuz etkileyecek"

Bu kadar açığımız olacağını bilmiyor muydunuz? Erken davranıp daha ucuza alamaz mıydınız? Ne yazık ki bu durum arpa fiyatlarına, dolayısıyla arpaya bağlı bütün gıda fiyatlarına ve enflasyona etki edecektir. Özellikle süt, peynir, tereyağı, yumurta ve hayvansal ürünler... Hasat döneminin başından beri yemciler, arpa yerine buğday kullanıyor. Bu durum ekmek fiyatlarına da olumsuz yansıtacaktır.

Önümüzdeki sene de kuraklık olursa durum daha da kötüleşecek. Bizi bekleyen en büyük tehlike gıda için geçici ithalat çözüm olabilir ama seneye ekecek tohum maalesef bulamayacağız. Yem fiyatlarındaki vergilerin bir an önce sıfırlanması gerekiyor. Üreticilerimizin devlete, tarımsal örgütlere ve bankalara olan borçlarının faizsiz ve amasız ertelenmesi gerekiyor. TMO'nun alım garantisi vereceği şimdiden üreticilere açıklanmalıdır."

Dünyada yapılan aşı sayısı 5 milyarı aştı: Türkiye 8. sırada

Dünyada 5 milyar dozdan fazla COVID-19 aşısı yapıldı. Çin 2 milyara yakın dozla ilk sıradaki yerini korurken Türkiye, 89 milyon 812 bini aşkın dozla 8. sırada yer aldı.

COVID-19 aşısı verilerinin derlendiği "Ourworldindata.org" sitesine göre, Çin 1 milyar 960 milyon dozla en fazla aşı yapılan ülke olurken, bu ülkeyi 582 milyon 240 bin ile Hindistan, 363 milyon 270 bin ile ABD, 178 milyon 550 bin ile Brezilya, 118 milyon 310 bin ile Japonya, 99 milyon 630 bin ile Almanya, 89 milyon 830 bin ile Endonezya, 89 milyon 812 bin ile Türkiye, 89 milyon 500 bin ile İngiltere, 83 milyon 940 bin ile Fransa, 80 milyon 890 bin ile Meksika, 76 milyon 960 bin ile Rusya, 75 milyon 620 bin ile İtalya, 63 milyon 590 bin ile İspanya ve 52 milyon 510 bin ile Kanada izledi.

Dünya genelinde COVID-19'a karşı uygulanan aşı, 5 milyar dozu aştı.

Türkiye, en çok aşı yapılan 8. ülke

Sağlık Bakanlığının verilerine göre, Türkiye'de bugüne kadar 89 milyon 812 bin 875 doz aşı yapıldı.

Türkiye, toplam aşı sayısı bakımından dünyada 8. sırada yer aldı. Ülke genelinde 46 milyon 446 bin 470 kişiye ilk doz, 35 milyon 516 bin 448 kişiye ikinci doz aşı uygulandı.

25.08.2021

Bugüne dek kullanımına veya acil kullanımına izin verilen COVID-19 aşıları, biri hariç, iki doz halinde ve aralıklı uygulanıyor. Dolayısıyla tatbik edilen doz sayısı, aynı sayıda bireyin aşılmasının tamamlandığı anlamına gelmiyor.

COVID-19 verilerinin derlendiği "Worldometer" internet sitesine göre, dünya genelinde vaka sayısı 213 milyon 359 bini aştı, 4 milyon 454 binden fazla kişi hayatını kaybetti.

Mantık yürütmeden matematik olmuyor!

Alaattin AKTAŞ

25 Ağustos 2021 Çarşamba

- ✓ Sıradan vatandaş dövizin değer artışı kavramı ile TL'nin değer kaybı kavramını karıştırabilir; ama adının önünde profesör yazan bir iktisatçının böyle bir hakkı olabilir mi?
- ✓ Bir bankacı dönemsel enflasyon oranını aylık oranları birikimli götürmeden yalnızca toplayarak hesaplayabilir mi?
- ✓ Birikimli hesaplama nedir bilmediği için toplu sözleşmede aldığı zammı gerçeğinden daha düşük hesaplayıp açıklayan sendikacı olur mu?

Temel okulda yeni yeni matematik öğrenmeye başlayan oğluna sormuş, “İki kere iki kaç eder” diye. Oğlan “Sekiz” diye cevap verince kızmış Temel: “İki kere iki, dört eder, hadi bilemedin beş, bilemedin altı, sekiz nereden çıkıyor!”

Kayseriliye sormuşlar bu kez “İki kere iki kaç” diye. “Alırken mi, satarken mi” demiş Kayserili.

Matematik fıkralarda güzel, gülümseten bir mantığı da var. Ama gerçek hayattaki matematikte doğruyu bulmak da bayağı bir mantık gerektiriyor. Mantık yürütülmeden ortaya konulan yanıtlar çoğu zaman yanlış oluyor.

Sokaktaki vatandaştan bu ince mantık süzgecini kullanmasını bekleyemezsiniz. Dile yerleşmiş, değiştirilmesi pek kolay olmayan alışkanlıklar var.

Ama adının önüne büyük büyük unvanlar eklenmiş kimi akademisyenler...

Zamanında Türkiye’de çok az insana nasip olmuş makamlarda görev yapmış kimi bürokratlar...

Yine halen çok sayıda insanın ulaşılmaz gördüğü makamlarda oturup sözüm ona sendikacılık yapanlar...

İşte bu kişiler matematiğe mantıksız yaklaştıkları için inanılmaz hatalar sergileyince hayrete düşmemek elde değil.

Buyurun örneklere...

ŞU TL'NİN DEĞER KAYBI MESELESİ

Dedik ya sokaktaki çoğu vatandaşın konuşma dilindeki alışkanlığını değiştirmesi beklenemez. Dolar örneğin 4 liradan 6 liraya çıkar, vatandaş bunu "TL'nin yüzde 50 değer kaybetmesi" olarak okur. Daha ileri de gidilir, dolar 4 liradan 8 liraya çıkmışsa bu kez "TL yüzde 100 değer kaybetti" de denilir.

TL ya da başka bir para veya herhangi bir varlık yüzde 100 değer kaybetmişse, değeri yok olmuş ve sıfıra inmiş demektir. Bir ev yanar, yıkılır, elde hiçbir şey kalmaz ve bu şekilde yüzde 100 değer kaybı gündeme gelebilir. Ama bir paranın alım gücü çok az da olsa vardır, dolayısıyla yüzde 100 değer kaybından söz edilemez.

Örnekteki gibi dolar 4 liradan 8 liraya çıkmışsa TL tabii ki yüzde 100 değil, yüzde 50 değer yitirmiştir. Sokaktaki vatandaş bırakın yüzde 100 değer kaybı demeye devam etsin, onun bu hakkı var ama adının önüne iktisat profesörü unvanı eklenmiş bir kişinin böyle bir hakkı olamaz. O unvana haksızlıktır bu. Hani hazırlıksız yapılan bir konuşma sırasında yanlışlıkla söylenmiş olsa bu oran, yine neyse! Ya bu oran bir yazıda geçiyorsa, yani yazılmış, okunmuş ve yine de o şekilde yayımlanmışsa...

ENFLASYON BİRİKİMLİ HESAPLANIR

Farklılığın daha somut görülebilmesi için aylık oranı biraz büyük tutalım. Fiyatların herhangi bir yıl her ay yüzde 3 arttığını varsayalım; ne yüzde 2.9, ne yüzde 3.1; her ay yüzde 3.

Yıl sonu geldiğinde fiyat artışı yüzde 36 mıdır?

Bir önceki yıl aralıkta 100 olan fiyat ya da endeks, ocakta 103'e, şubatta bu 103 yüzde 3 artarak 106.1'e, martta 109.3'e çıkar ve böyle devam ederek aralıkta 142.6'ya ulaşılır. Yani fiyatlar her ay düzenli olarak yüzde 3 artarsa yıllık toplam artış yüzde 42.6'dır.

Şimdi gelelim bunu niye anlattığımıza... Merkez Bankası yılın üçüncü enflasyon raporunu geçen ayın sonunda açıkladı ve 2021 TÜFE tahminini yüzde 14.1 olarak değiştirdi. O tarihte ilk altı aydaki fiyat artışı belliydi ve ilk altı aydaki yüzde 8.45'lik orandan yola çıkarak "İkinci altı aydaki artış ne olursa yıllık yüzde 14.1 tutar" şeklinde basit bir mantık yürütmek gerekiyordu.

Bu hesaplamanın yöntemi de çok basitti. 2020'nin aralık ayındaki endeks yüzde 14.1 büyütülerek 2021 aralık endeksi bulunur ve bu da haziran endeksiyle kıyaslanarak ikinci altı ay beklentisine ulaşıldı. Biz de öyle yaptık ve ikinci altı ay için yüzde 5.21'lik bir artış varsayımında bulunulduğunu gördük.

O günü çok iyi hatırlıyorum. Ben yüzde 5.21 oranını dikkate alarak yazımı yazarken sosyal medyada zamanında bankacılık sektöründe çok üst düzey görevlerde bulunmuş bir ismin yüzde 5.21 değil de yüzde 5.65 gibi bir oran yazdığını gördüm. Bu kadar deneyimli ve teknik bilgisi üst düzeyde olan bir kişinin yanlış yapacağına ihtimal vermediğim için kendi hesaplamamdan kuşkuya düştüm; tekrar tekrar kontrol ettim, doğrudu. O zaman yüzde 5.65'in yanlış olabileceği ihtimalini değerlendirdim ve yanlış olan bu oranın nasıl hesaplandığını buldum.

Bu bankacı ikinci altı ay oranını 14.10'dan, 8.45'i çıkararak bulmuştu ve bu oran da yüzde 5.65'ti. Yüzde 5.21 ile yüzde 5.65 arasında neredeyse hiç fark yoktu ama yöntem tümüyle yanlıştı; enflasyonun birikimli hesaplandığı gerçeği göz ardı edilmişti.

MEMURA NE KADAR ZAM VERİLDİ?

Memur sendikasının temsilcisisiniz. İşçinin bile kağıt üstünde var olan grev hakkını kullanabilecek durumda olmadığı bir ortamda, böyle bir hakkı dahi olmayan memur ve memur emeklileri için sözüm ona pazarlık ediyorsunuz. İstediginizi alamıyorsunuz, bu da çok doğal.

Ama bari verilen zam oranını doğru hesaplayın ve söyleyin! Üstelik gerçek zam oranı sizin açıkladığınızdan yüksek.

Düşünebiliyor musunuz, masadan daha yüksek bir zam alarak kalkıyorsunuz ama matematik ve mantık bir araya gelmediği için siz daha düşük bir zam oranı açıklıyorsunuz.

Memur ve memur emeklilerine enflasyon farkları hariç altışar aylık dönemler için 2022'de yüzde 5+7, 2023'te yüzde 8+6 zam yapılacak.

Sendika başkanı bu dört oranı topluyor ve "Zam yüzde 26" diyor. Başkanın gerçek zamdan haberi yok, olsa söylemez mi, çünkü gerçek oran daha yüksek.

Bu yıl aralıkta 1000 lira olan maaş yüzde 5 artırılarak 2022'nin ilk yarısında 1050 liraya, bu 1050 lira yüzde 7 artırılarak ikinci yarıda 1123.5 liraya; bu tutar 2023'ün ilk yarısında yüzde 8 zamlarla 1213.38 liraya, ikinci yarıda da yüzde 6 zamlarla 1286.18 liraya çıkacak. Yani zam oranı yüzde 26 değil, yüzde 28.6; ne var ki başkan bunu hesaplayamıyor!

Abdulkadir Selvi

CHP’de cumhurbaşkanlığı rekabeti büyüyor

25 Ağustos 2021

CHP’de Bülent Kuşoğlu’ndan sonra Oğuz Kaan Salıcı da, “Cumhurbaşkanı olacak kişi, ittifakın lideri Kemal Kılıçdaroğlu” dedi.

CHP Grup Başkanvekili **Özgür Özel** ise **Oğuz Kaan Salıcı**’nın kapalı bir toplantıda söylediği sözlerin kamuoyuna yapılmış bir açıklama gibi değerlendirilmesinin doğru olmadığını söyledi. Cumhurbaşkanı adayının ittifak bileşenleri ile birlikte kararlaştırılacağına altını çizdi. **Kılıçdaroğlu** da ittifakı işaret ediyor ama aynı zamanda ittifakın ortak adayı olmaktan onur duyacağını söylüyor. Ama aynı zamanda ittifak beni aday gösterebilir diye çalışma yapıyor.

Akşener’in, “**Cumhurbaşkanlığı adaylığı elbette Kemal Kılıçdaroğlu’nun hakkıdır ve saygı duyulması gereken bir durumdur**” açıklaması **Kılıçdaroğlu**’nun cumhurbaşkanı adaylığını savunanları heyecandırmıştı. O nedenle **Özgür Özel**, “**olmayacağı**” göstermek suretiyle **Akşener**’in gerisine düştü.

Bu durum CHP içinde cumhurbaşkanı adaylığı konusunda yaşanan ayrışmayı da ortaya koyuyor.

CHP içinde güçlü bir ekip **Kılıçdaroğlu**’nun adaylığı için çaba gösteriyor.

Son anda ibrenin **Ekrem İmamoğlu**’na kayabileceğini düşünen bir grup ise “**Kazanacak adayı gösterelim**” diye lobi yapıyor. **Kılıçdaroğlu** da olmaz **İmamoğlu** da olmaz diyenler ise **Mansur Yavaş** ismini ileriye sürmeye hazırlanıyor.

Bir de sağlamlılar var. Onlar ibre kime dönerse onun yanında yer alacaklar.

İMAMOĞLU’NUN ATAKLARI

Ben **Ekrem İmamoğlu** bitti demeden cumhurbaşkanlığı maçının bitmeyeceğine inananlardanım. İstanbul seçimlerini kazanarak cumhurbaşkanlığı adaylığını

kendisine müktesap hak olarak gören **Ekrem İmamoğlu**, kim ne derse desin kolay pes edeceğe benzemiyor.

İTTİFAK KURUYOR

Ekrem İmamoğlu, salt İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı gibi hareket etmiyor. İstanbul dükalığı ile Kürtlerle, Alevilerle ve ABD ile ittifaklar kuruyor.

İmamoğlu, belediye başkanı seçildiğinde ilk ziyaretini kayyum belediye başkanları nedeniyle Batman ve Diyarbakır'a yapmıştı. HDP Eş Genel Başkanı **Pervin Buldan**'la fidan diken **İmamoğlu**, HDP'ye açılan kapatma davasına da sert tepki göstermişti.

ALEVİ OYLARI

HDP oylarını yanında tutmaya özen gösteren **İmamoğlu**, geçen haftadan itibaren CHP'de çok etkin olan Alevilerin desteğini sağlamak için hareket geçti.

Hacı Bektaş'taki anmalara **Kılıçdaroğlu** ile birlikte katılan **Ekrem İmamoğlu** ev sahibi havasındaydı. Hacı Bektaş'taki anmaların tüm yükünü İstanbul Büyükşehir Belediyesi üstlendi. **Ekrem İmamoğlu**, doğal afetler nedeniyle ertelediği, İstanbul Yenikapı'da yapılacak olan “**Serçeşme Hünkâr Hacı Bektaş Veli Festivali**”nin ise cuma günü başlayacağını duyurdu. **İmamoğlu**, Kürtlerden sonra Alevilerle de ittifak kuruyor. Cumhurbaşkanı adaylığı yarışında tabandan gelen gücünü ittifaklarla perçinlemeye çalışıyor.

DEMİRTAŞ'IN HAMLESİ

Cezaevinde olan HDP eski Eş Genel Başkanı **Selahattin Demirtaş**, cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik önemli çıkışlar yapıyor. **Demirtaş**'ın mesajlarını önemseyen biri olarak, muhalefet liderlerine de kulak vermelerini öneriyorum. **Demirtaş**, muhalefete “**Çalışıyorlar, koşturuyorlar, ter döküyorlar, çabalıyorlar ama ortaya takım oyunu koyamıyorlar ve en önemlisi, gol atamıyorlar. Önce takım olmaları, sonra da bir golcü bulup onu yavaş yavaş öne çıkarmaları, ona bol bol pas vermeleri ve elbette gol atmaları gerekiyor**” diye seslendi. Söz konusu gol atmak olunca Galatasaray maçında yaşananlardan hareketle bir örnek verdi.

“**Bir de muhalefetin kendi arasında, Marcao'nun takım arkadaşı Kerem'e yaptığı türden fauller yapmaması gerekir**” dedi.

Marcao gibi yapıp, **Kerem**'e kafa atmayın dedi. Bir de “**Umarım dikkate alırlar çünkü maçın bitmesine az kaldı**” diye yerinde bir uyarıda bulundu.

Bunların hepsi zincirin önemli bir halkasını oluşturuyor. Daha önce ortak aday çıkarılması için her türlü özverinin yapılması gerektiğini savunan **Demirtaş**, geçen

hafta “**Partim ve halkımız bana ne görev verirse severek ve onurla yapmaya hazırım. Buna cumhurbaşkanlığı adaylığı da dahil**” diye bir çıkış yaptı.

Demirtaş, ortak aday formülünün suya düştüğünü gördüğü için mi bu değerlendirmeyi yapma ihtiyacı hissetti orasını bilemiyorum ama ilk turda her partinin kendi adayını çıkarıp, ikinci tura kalırsa **Erdoğan**’ın karşısında birleşmesi formülüne yakın durduğu anlaşılıyor. Ama yine de benim aklım, “**Muhalefet gol atamıyor**” tespitine takıldı. **Demirtaş**, golcü olarak kendisini mi öneriyor?

ERDOĞAN HANGİ TEHLİKEYE DİKKAT ÇEKTİ

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, AK Parti MKYK toplantısındaki konuşmasında çok önemli bir tehlikeye dikkat çekiyor. O da son günlerde iyice tırmandırılan ırkçılık tehlikesine.

Önce Cumhurbaşkanı’nın sözlerini aktarmak istiyorum. Ama bir noktaya dikkat çektikten sonra. **Erdoğan**, MKYK toplantısının başında çok kısa bir konuşma yapıyor. Belki de MKYK toplantılarının açılışında yaptığı en kısa konuşmalarından birini gerçekleştiriyor. O konuşmasında da ırkçılık tehlikesine dikkat çekip, “**Son dönemlerde ırkçılık yükseliyor. Özellikle bazı bölgelerimizde yer yer ırkçılık körükleniyor**” diyor.

Yabancı düşmanlığı üzerinden kendini yeniden tanımlayan ırkçılık artık saldırgan hale geldi. İşte Ankara’nın göbeğinde Altındağ’da yaşananları biliyorsunuz. Türk vatandaşları dahi saldırılardan korunmak için işyerleri ve evlerine Türk bayrağı asmak zorunda kalmıştı. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, “**Bu zihniyetin Türkiye’ye egemen olmasına izin vermeyeceğiz**” diyor.

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER ÖZÜR DİLEDİ Mİ?

İNGİLİZ basınının Türkiye ve İngiltere’de mülteci merkezi kurulacağı yönündeki haberi merkezinden yalanlandı. İngiltere Savunma Bakanı **Wallace** haberin spekülasyon olduğunu belirterek İngiliz medyasına, “**Bölge genelinde bir dizi işleme merkezi kuracağımızı söyledik. Bunu, bölgesel merkezin Türkiye olacağı şekline siz getirdiniz**” diye tepki gösterdi. BBC Türkçe de atıf hatası yaptıklarını belirterek özür dilemişti.

İngiliz Bakan **Wallace** haberi yalanladı. BBC Türkçe özür diledi. Peki yalan haberi referans olarak tweet atan muhalefet liderleri **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener** özür diledi mi? Ne gezer. Bu yazıyı yazdığım saatlere kadar iki liderden de bir özür yoktu. Tam aksine tweet’lerini dahi silmediler.

Ben muhalefeti çok önemsiyorum. Muhalefet liderleri de hata yapabilir. Ancak inandırıcılıklarını törpüleyen bu tür yanlışlarda ısrar etmelerine bir anlam veremiyorum.

MUHALEFETTEKİ KULİS NE?

İngiliz bakanın yalanlamasına, BBC Türkçe'nin özür dilemesine rağmen muhalefet liderlerinin neden geri adım atmadıkları sorusunun yanıtını aradım. Muhalefette Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile ABD Başkanı **Biden**'in görüşmesine dayanan bir kulis bilgisi varmış. **Biden**, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a demiş ki, "**Afganistan'da Amerikalı şirketleri var. Orada çalışan Afganlılar var. Bir de bize istihbarat sağlayan Amerikalılar var. Biz onları vatandaş olarak alacağız. Ama bizim vatandaşlık işlemlerimiz 1 yıl sürüyor. Bunların vatandaşlık işlemlerinin devam ettiği sürede bir müttefik ülkede toplanması lazım.**"

Bu iddia ABD tarafından yalanlandı. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, "**El insaf**" diye tepki gösterdi. Ama muhalefette böyle bir kulis var.

Esfender KORKMAZ

AKP iktidarında gelir dağılımı aşırı bozuldu

25 Ağustos 2021 Çarşamba

Türkiye de; Türkiye İstatistik Enstitüsü (TÜİK) gelir dağılımı ve yaşam koşulları, gelire dayalı görelî yoksulluk ve sosyal dışlanma konularında bilgi derlemek üzere "*Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması*" yapmaktadır. TÜİK verilerine göre Türkiye'de gelir dağılımı aşırı bozuldu, yoksulluk arttı.

Aslında gelir dağılımını ölçmek fazlaca zordur. Bunun Türkiye açısından önemli bir nedeni millî gelir hesaplarında yer almayan ve anketlere yansımayan yeraltı ekonomisidir. Türkiye'de yeraltı ekonomisinin millî gelire oranını yüzde 30 yüzde 35 arasında tahmin ediyorum. Diğer bir nedeni hane halkı anketlerinde yolsuzluk ve rüşvetlerden gelen gelirin saklanmasıdır.

Mamafih Uluslararası Şeffaflık Derneği 2021 raporunda; *Türkiye yolsuzluk sıralamasında, ekonomik, sosyal ve politik istikrarsızlıkların yoğun olduğu ve demokrasi ile tanışmamış birçok ülkenin gerisinde kaldı. Ve 2012 yılından bu yana puanı ve sırası hızlı bir biçimde düşmekte olan Türkiye, bu yıl 1 puan fazla almasına karşın son 8 yıl içinde en çok gerileyen 5 ülke arasındaki yerini değiştiremedi.*" deniliyor.

Aşağıdaki tabloda TÜİK verileri ile gelirin nüfusun 20'lik dilimler halinde gelirden aldıkları paylar gösterilmiştir.

NÜFUSUN YÜZDE 20' LİK DİLİMLERİNİN TOPLAM GELİRDEN ALDIKLARI PAY

N.YÜZDE	PAY2005	Pay 2010	Pay 2019
İlk 20	6,1	5,8	5,9
İkinci 20	11,1	10,6	10,6
Üçüncü 20	15,8	15,2	14,9
Dördüncü 20	22,6	21,7	21.1
Beşinci 20	44,4	46,7	47,5

Kaynak :TÜİK

Yukarıdaki tablo şöyle okunur;

*2005 yılından 2019 yılına, nüfusun en düşük gelire sahip ilk yüzde 20'lik kısmının payı yüzde 6,1'den yüzde 5,9'a gerilemiş. İkinci yüzde 20'lik kısmının payı ise yüzde 11,1'den yüzde 10,6'ya gerilemiş. Yani **fakir daha fakir olmuş**.

*Yine aynı yıllarda, orta geliri temsil eden, üçüncü ve dördüncü yüzde 20'lik dilimlerin toplam gelirden aldıkları paylar sırasıyla 0,9 puan ve 1,5 puan azalmış. **Bu veriler Türkiye'nin orta gelir tuzağına düştüğünü gösteriyor.**

*Yoksul ve orta gelir gruplarının kaybettiği gelir, en zengin beşinci gruba gitmiş. Bu grubun gelirden aldığı pay 2005 yılında yüzde 44,4 iken 2019 yılında yüzde 3,1 puan artmış ve 2019 yılında yüzde 47,5 olmuş. Yüzde 3,1 pay 2019 GSYH'sına göre 30 milyar dolardır. **Bu da gelir dağılımının ne kadar bozulduğunu gösteriyor.**

Öte yandan TÜİK'in Gini Katsayısı ve nüfusun en düşük gelirli yüzde 20'lik dilimi ile en yüksek gelirli yüze 20'lik dilimi arasındaki fark da, gelir dağılımındaki bozulmayı gösteriyor.

Gini Katsayısının sıfırdan uzaklaşması ve bire yaklaşması gelir dağılımındaki bozulmayı gösterir.

**GİNİ KATSAYISI VE NUFUSUN EN ZENGİN / EN FAKİR YÜZDE
20'SİNİN GELİR FARKI**

YILLAR	GİNİ KAT SAYISI	EN ZENGİN %20/ ENFAKİR %20
2005	0,380	7,3
2010	0,404	8,0
2019	0,410	8,0

Kaynak : TÜİK verileri

*Gini Katsayısı 2005 yılında 0,380 iken 2019 yılında 0,410 olmuş. Katsayının bire yaklaşması gelir dağılımının önceki yıllara göre bozulduğunu gösteriyor.

*Nüfusun en zengin yüzde 20'lik kısmının geliri 2005 yılında en fakir yüzde 20'lik kısmının gelirinin 7,3 katı iken, 2019 yılında 8 katına çıkmış. **Zengin-fakir farkı açılmış.**

OECD ülkelerinde Gini Katsayısı 0,40 üstünde olan beş ülke var. Son beş ülke, en son sıradan Güney Afrika, Costa Rika, Şili, Meksika ve Türkiye'dir. **Türkiye, OECD ülkeleri içerisinde gelir dağılımı en bozuk ülkeler arasındadır.**

Öte yandan nüfusun en zengin yüzde 20'si ile en fakir yüzde 20'si arasındaki fark olarak, Eurostat verilerine göre Türkiye, AB ülkeleri içinde sondan ikinci sıradadır. Türkiye'den daha sonra Sırbistan gelmektedir.

Bu gerçekleri gördükten sonra insanın aklına üç soru geliyor?

Bir... TÜİK bundan sonra gelir dağılımı verilerinde de revizyona gider mi?

İki... Ekonominin üretim ayağı dışa bağımlı, istihdam ayağında işsizlik tavan yaptı, gelir dağılımı bozuldu ve yoksulluk arttı. Türkiye 1930 Dünya buhranı dahil tarihinde bu kadar uzun süreli ve ağır ekonomik sorunlar yaşamadı. Bunun adına buhrandan daha ağır ne diyebiliriz ?

Üç... Siyasi iktidar bunun farkında değil mi? Yoksa artık elinden bir şey gelmiyor mu?

...

Sevgili okuyucularım yazılarıma bir süre ara veriyorum. 31 Ağustos'ta görüşmek üzere...

Oğuz Demir

Bu da gol değil!

Türkiye’de 4 milyon memur ve 2 milyondan fazla memur emeklisinin gözü, kulağı hafta başında açıklanan 2022-2023 maaş zammı görüşmelerinde idi.

Resmi enflasyonun iki yıldır %15’in üzerinde seyrettiği, hissedilen enflasyonun ise bu rakamın iki katından fazla olduğu bir ortamda satın alma gücü eriyen memur ve emekliler kendilerinden önce yapılan kamu işçileri toplu sözleşmesindeki zam oranlarını görünce az da olsa umutlanmışlardı.

Neydi hükümetin kamuda çalışan işçiye verdiği zam?

Toplu sözleşme görüşmeleri sonucunda kamu işçilerine ilk 6 ay için yüzde 12, ikinci altı ay için yüzde 5 artı enflasyon farkı olmak üzere toplamda yüzde 21’lik zam yapılmasına karar verildi.

Hal böyle olunca neredeyse son beş yıldır **sadece enflasyon kadar zam alan memurlar ve memur emeklilerinin** beklentisi de arttı.

Ancak yine dağ fare doğurdu.

Ancak bu ilk kez olmuyor.

Tabloda 2016 - 2021 yılları arasında memur ve memur emeklilerinin toplu sözleşmede belirlenen altı aylık zam oranları ve o altı aylar için çıkan TÜİK’in enflasyon verileri var. Gördüğünüz gibi memurlar ve emekliler en son 2016 yılında enflasyon zammın altında kaldığı için refah payı alabilmişler.

Takip eden yıllarda ise enflasyonun zammın üzerinde kalması nedeniyle sadece enflasyon kadar zam alabilmişler.

Kaynak: TÜİK, Memur-SEN

Yine TÜİK’in verilerine göre Türkiye ekonomisi bu beş yıllık süre içerisinde ortalama yıllık %3,72 büyümüş durumda. Yani o ortalamaya göre bu maaş zamlarına ek olarak memurların her yıl enflasyona ek olarak en az %3,72 de Türkiye ekonomisinin büyümesinden kaynaklanan bir refah payı almaları söz konusu olabilirdi.

25.08.2021

Ancak ekonomi politikasını ilgilendiren her meselede olduğu gibi bu konuda da bir tercih yapıldı.

Yap-işlet-devret ile garantili yol, köprü ve tünel ödemelerini döviz cinsinden ve her yıl ABD'nin enflasyon oranına göre arttıran yönetimimiz iş memura gelince enflasyon kadar zammın yettiğine kanaat etti.

Ancak bence işin bundan daha kötü bir kısmı daha var.

O da Memur-Sen ve Hükümetin 2022-2023 için yapılacak bu zamları tarihin en iyi zamları olarak görmesi ve anlatması.

2022 yılında yapılan %12'lik zammın tarihin en iyi zammı olmayacağını bilmek için yukarıdaki tablo yeterli. Tarihin olur mu bilmem ama en azından 2016 yılından daha iyi bir zam olabilmesi için dahi TÜİK'in açıklayacağı 2022 enflasyonunun **en fazla %10** olması gerekiyor.

TCMB'nin bugüne kadar bir türlü tutturamadığı tahminlere göre ise 2022 yılında enflasyon %7,8 olacak.

Sizce olacak mı?

Bana kalırsa yine aynı senaryo. Yine enflasyon kadar zam alabilecekler.

2022 yılında enflasyonun bırakın %7,8'e %12'ye düşmesi için dahi şu an ortada geçerli bir işaret yok.

Memurun, memur emeklisinin satın alma gücü düşmeye devam edecek.

Bir kere daha söyleyelim.

Bu ülkenin orta direğinin temeli memur ve işçidir. O orta direğin satın alma gücünü bu şekilde gün gün tüketmenin ne insani ne de ekonomik bir mantığı var.

Ülkenin tüketim yükünü sırtlayan bu kesimdeki milyonlar, yarın bir gün o garanti ücret ödemeli yaptırdığınız köprülerden, yollardan geçecek hali kalmayacak. Marketlerden, pazarlardan alışveriş yapacak, bankalardan kredi çekip ev-araba alacak hali kalmayacak.

İşte o zaman hep birlikte görürüz tarihi zammı!

25 Ağustos 2021, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Bu kadar yalanla muhalefet bile olunmaz

Hafta içinde BBC'nin yayınladığı saçma sapan bir haber hepimizin kafasını karıştırmıştı.

Bu habere göre İngiltere Savunma Bakanı **Wallace**, Afgan göçmenler için Türkiye'de ve Pakistan'da üs kurmaktan söz ediyordu.

Türkiye'de Cumhurbaşkanı dahil bütün yetkililer "**Bir tane bile göçmen alamayız**" içerikli demeçler verirken İngiliz Bakan'ın bu saçma sözleri herkesi şaşkırtmıştı.

Ama yayınlandıktan bir gün sonra BBC bu haberin asılsız olduğunu açıklayıp özür diledi.

Ne var ki Türkiye'de ortak aklın dışındaki uçuk akılları temsil eden bir muhalefet var.

Mesela, İYİ Parti Genel Başkanı **Akşener**, bu yalan haberi kullanarak **Tayyip Erdoğan**'a hitaben "**Artık İngilizlere mi servis vereceksin**" dedi.

Kemal Kılıçdaroğlu ise yem görmüş aç balık gibi bu yalan haberin üzerine atlayıp sanki doğruymuş gibi tepki gösterdi.

KİFAYETSİZ MUHALEFET

Türk demokrasisinin hastalıklı yanı olan dayanaksız muhalefeti sürekli eleştiriyoruz.

Tabii ki demokrasilerde en fazla eleştiriye ihtiyacı olanlar iktidarlardır.

Oysa Türkiye'nin hastalıklı muhalefeti bu temel kuralı tersine çevirdi.

Yani muhalefet, iktidardan çok eleştiriye ihtiyaç duyuyor.

Bu acı tablonun sonuçlarını 18 yıldır her seçimde gördük.

İktidar olamayan bir muhalefet var burada.

Yalanları ve asılsız iftiraları sürdürdükçe belki muhalefet bile olamayacaklar.

Bizden söylemesi... Sonuçta bu tablo devam ettiği sürece Türk demokrasisinin muhalefet ihtiyacı hiç bitmeyecektir.

Çünkü o eski halk değişimindeki gibi, yalancının mumu yatsıya kadar bile yanmıyor.